

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12 и 145/12), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ
ПРИ ПРЕВЕНЦИЈА НА БАКТЕРИСКИ ЕНДОКАРДИТИС

Член 1

Со ова упатство се пропишува медицинското згрижување преку практикување на медицина заснована на докази при превенција на бактериски ендокардитис.

Член 2

Начинот на медицинското згрижување при превенција на бактериски ендокардитис е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на превенција на бактериски ендокардитис по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на превенцијата, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-6601/2

3 декември 2012 година

Скопје

МИНИСТЕР

Никола Тодоров

ПРЕВЕНЦИЈА НА БАКТЕРИСКИ ЕНДОКАРДИТИС

МЗД Упатство

23.6.2010

- Основни податоци
- Група пациенти што имаат потреба од антимикуробна профилакса
- Процедуре што бараат антибактериска профилакса на ендокардит
- Антимикуробна профилакса не е потребна
- Антибактериска профилакса на ендокардитис
- Референци

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

- Одржување добра орална хигиена е поважно од превенција на инфективен ендокардитис со дентално потекло отколку спроведувањето антимикуробна профилакса.

ГРУПА ПАЦИЕНТИ ШТО БАРААТ АНТИМИКУРОБНА ПРОФИЛАКСА

- Антимикуробна профилакса пред процедурите што се долу наброени е соодветна за пациенти со:
 - кардијална валвуларна протеза или протеза-материјал што се користи за поправка на срцеви валвули;
 - претходен инфективен ендокардитис;
 - некорегиранци цијаногена срцева болест, вклучително палијативни шантови и кондуктори;
 - коригирана конгенитална срцева болест со резидуални дефекти на местото на имплантирање протеза или протетски уред;
 - коригирана конгенитална срцева болест со употреба на протетски материјал и шантови и пациенти со пачови поставени со оперативна процедура или катетеризација во првите шест месеци по процедурата.
 - Срцева трансплантација со развој на срцева валвулопатија.

ПРОЦЕДУРИ ШТО БАРААТ АНТИМИКУРОБНА ПРОФИЛАКСА

- Профилактички третман е индициран пред процедурата во која дизрупцијата на мукозните мембрани веројатно е или можно е да предизвика бактериемија. Ваквите интервенции вклучуваат, на пр.
 - денталните и периоденталните процедури вообичаено се придружени со крвавења при забна екстракција или киретажа (ннд-**D**), вклучително и периапикална манипулација (третман на забниот корен, ресекција);
 - чистење на гингивите (отстранување на субгингивален калкулус, скалирање) направено од стоматолог или стоматохирург;
 - дренажа на максиларните синуси;
 - тонзилектомија, аденоидектомија;
 - бронхоскопија придружена со инвазивни процедури;

- при процедури на уринарниот или на гастроинтестиналниот тракт можна инфекција во опертивната зона треба да се третира пред самата процедура (освен ако процедурата е неопходна во третманот на инфекцијата).

АНТИМИКРОБНА ПРОФИЛАКСА НЕ Е ПОТРЕБНА

- Антимикробна профилакса во превенција на инфективен ендокрадитис не е потребна во следниве процедури:
 - дентални процедури без крварење (пломбирање, третман на каналот на забниот корен што не интерферира со периапикалниот регион);
 - локална анестезија во устата;
 - поставување забна протеза;
 - чистење на забите со паста;
 - гастроскопија;
 - колоноскопија;
 - TURP (трансуретрална ресекција на простата);
 - гинеколошки и акушерски процедури;
 - породилни болки и породување.

АНТИМИКРОБНА ПРОФИЛАКСА НА ЕНДОКРАДИТИС

- **Орална**
 - Терапија од прва линија
 - Amoxicillin, единечна доза од 2 gr, еден час пред процедурата (деца 50 mg/kg).
 - Алтернативни третмани за пациенти алергични на пеницилин
 - Cephalexin, единечна доза од 2 gr, еден час пред процедурата (деца 50 mg/kg)
 - Clindamycin, единечна доза од 600 mg (деца 20 mg/kg)
 - Azithromycin, единечна доза од 500 mg (деца 15 mg/kg)
 - Roxithromycin, единечна доза од 300 mg (деца 10 mg/kg)
 - Clarithromycin, единечна доза од 800 mg (деца 15 mg/kg)
- **Интравенска**
 - Терапија од прва линија
 - Ampicillin 2gr, i.v. (деца 50 mg/kg);
 - Алтернативен третман за пациенти алергични на пеницилин:
 - Cefuroxime, 750 mg-1,5 gr. i.v. (деца 60 mg/kg);
 - Clindamycin, 600-900 mg i.v. (деца 20 mg/kg)
 - Профилаксата секогаш треба да ги покрива виридијанс соевите на групата стрептококи и други микроби според потребите и индивидуалните сомнежи. Ако пациентот веќе прима антимикробна терапија кога доаѓа за потребната процедура, антимикробната терапија за профилакса од инфективен ендокрадитис треба да биде заменета со друг медикамент што предходно не се користел. Така, на пример, пациент што припаѓа на ризичната група и веќе прима пеницилин треба да се замени со клиндамицин или макролид во комбинација со крвава интервенција доколку е потребно.

РЕФЕРЕНЦИ

1. Prevention of infective endocarditis. Guidelines from the American Heart Association (AHA). Circulation. 2007;116:1736-1754 **PubMed**

Authors: Janne Laine and Petteri Kosonen Editors
Article ID: ebm00093 (004.081)
© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines, 23.6.2010, www.ebm-guidelines.com**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 5 години.**
3. **Предвидено следно ажурирање во 2015 година.**